

Blad zonder naam

Periodiek van schaakvereniging EsPion

Torendael bouwt aan de toekomst

Stap voor stap wordt Torendael aangepast, heringericht, verbouwd, zeg maar gerust 'gefinetuned'. Dit was al enige tijd zicht- en merkbaar aan bijvoorbeeld het nieuwe deurbeleid en aan de verplaatsing van de ingang van de lift. Maar daarbij blijft het niet.

De facelift

Gebouw Torendael krijgt een facelift. Een van de vernieuwingen die op stapel staan, is de verandering van wat nu nog 'de bar' wordt genoemd. De ruimte gaat grondig worden aangepakt, wat er voor terug komt heeft het karakter van een 'grand café'.

Zes weken

Zoals dat met goede plannen hoort, begint de verbouwing eerder dan verwacht. Vanaf de start is de bardeur voor ons een no-go area zijn. Naar schatting gaat dit zo'n zes weken duren. Maar... tijdens de verbouwing gaat het consumeren gewoon door. In de speelzaal.

Koelfaciliteit

In de speelzaal komt een koelfaciliteit. Zeg maar, een kleine barplek die we zelf bedienen. De barplek wordt vooral ook een fluisterplek. Want zolang er nog 'om het echie' wordt gespeeld, moeten we elkaar natuurlijk ontzien en zachtjes aan doen, ook de leden die graag op hun praatstoel zitten.

De huiskamer

Na achten worden in de speelzaal de gordijnen gesloten. Da's niet voor niks. De ruimte daar achter behoort toe aan de bewoners. Maar voor zolang de verbouwing duurt, mogen we onze partijen analyseren in de huiskamer. Let wel, dit louter onder het voorbehoud dat we zachtjes aan doen, dat we bewoners en hun ruimte respecteren.

De gastenkamer

Zodra de verbouwing in gang is gezet, kan dat gevolgen hebben voor drie van de EsPion teams die dan nog deelnemen aan de externe competities. Het eerste, tweede en vierde team zijn in mei nog gastheer.

De huiskamer wordt dan de gastenkamer. Daar zullen de borden worden opgesteld. En vanwege het serieuze karakter wordt ook die ruimte dan een fluisterplek.

- o - 0 - o -

Dit aprilnummer is bestemd voor:

Iederen die benieuwd is naar
het wel en wee van
de schaakvereniging van
Amsterdam Zuid

Rapid in west

Eind mei gaat de SGA-Rapidcompetitie voor viertallen weer van start. Elk team speelt drie avonden voorronden met drie partijen per avond. Er zijn verschillende klassen, de indeling gaat op basis van de gemiddelde teamrating. De speelduur is 15 minuten + 10 seconden per zet.

EsPion is tijdens de voorronden normaliter ook een avond gastheer, maar door de verbouwing van Torendael kan dat dit jaar niet. Onze vrienden van Amsterdam West nemen nu die hooners waar. Ook de finaleavond op 20 juni, voor de vier beste teams van elke klasse, is bij Amsterdam West. Wie mee wil doen kan zich aanmelden bij Henk Enserink.

- o - 0 - o -

Van dolle toren tot toren als hoeksteen

*young*EsPion zet er alweer de sokken in. Op woensdag de 24ste april kwamen ze opnieuw bijeen voor een pittige training. Dit keer met als thema het toreneindspel. En omdat de trainingen van de *youngsters* doorgaans tot (zie de ranglijst) sterk spel leiden, hierbij een tip: komt een van hen tegenover je aan het bord? Ruil zo snel mogelijk de torens, sla ze er af. Of geef je maar vast gewonnen.

- o - 0 - o -

Lage ratings gezocht

De strijd om de SGA Cup ging tot heden altijd tussen de sterksten onder de sterken. Ging. Want vanaf nu heeft de SGA ook de Zilveren Cup en de Bronzen Cup. Voor leden met niet zo'n hoge of zelfs lage rating. Dit is onze kans. EsPion wil meedoen met zilveren en bronzen teams. Doe mee, vraag informatie of meld je meteen al aan bij Henk Enserink.

- o - 0 - o -

Verslaving

In de Franse verdediging bestaat een speelwijze die bekend staat als de 'stofzuigervariant': zwart ruilt zowat alle stukken en komt dan gedrukt te staan in een moeilijk eindspel dat hij door urenlang taai verdedigen remise kan houden. De stofzuigervariant, zo zegt men, is alleen met kans op succes te spelen door mensen die een harde jeugd hebben overleefd.

Iemand die op grond van zijn jeugd zeer geschikt is voor de stofzuigervariant is John Healy. Als zoon van Ierse immigranten groeide hij op in een ruwe Londense buurt. Dat was geen pretje.

"Jij verdomde Ierse klootzak," zei hij, terwijl hij zijn knie in mijn gezicht ramde." Dag in, dag uit wordt hij in elkaar geslagen. Op vakantiebezoek bij zijn grootmoeder in Ierland heeft hij hetzelfde probleem, ook daar wordt hij gezien als buitenlander en de Ierse jongens staan te dringen om de 'Londenaar' eens een lesje te leren.

Ook op school gaat het niet goed. Hij rookt liever een shaggie dan mee te doen met de verplichte bokslessen met als gevolg dat hij als een lafaard wordt beschouwd. Zelfs de leraren keren zich tegen hem.

Zoals te verwachten was zoekt John zijn heil op straat. "Het kostte veel tijd om de stijfheid van mijn lichaam kwijt te raken, maar tenslotte kon ik het opnemen tegen de sterkste vechtersbazen van mijn leeftijdsgroep. Ik ontwikkelde het vermogen om veel pijn te verdragen." Hij sluit zich aan bij een groepje straatjongens dat alles steelt wat los en vast zit.

Op een dag wordt hij gepakt als ze in een tuin appels aan het stelen zijn. De volgende dag wordt hij voor het eerst in zijn leven veroordeeld, de kinderrechter legt hem twaalf maanden voorwaardelijk op. "Het was de eerste keer dat ik in aanraking kwam met de politie. En met de burgerij en het schaakspel."

Dankzij een vriend doet hij nog een andere ontdekking: de pub. "Ik was veertien en een half en had eindelijk iets gevonden in het leven waar ik van hield. Het enige probleem was dat ik niet genoeg geld had om ervoor te betalen." Hij gaat van school, zoekt een baantje en gaat boksen waar hij behoorlijk veel talent voor blijkt te hebben.

Toch gaat het van kwaad tot erger omdat hij aan de drank raakt. Zijn vader gooit hem het huis uit, hij raakt zijn baan kwijt en de politie, de verzekering en reclassering zitten achter hem aan. "Om te verdwijnen ging ik in het leger". Ook daar gaat het niet goed, hij deserteert, wordt gevangen gezet en daarna oneervol ontslagen.

Hij leeft een tijdje op straat, maar omdat dat te gevaarlijk blijkt gaat hij naar een opvanghuis voor daklozen. "Uiteindelijk werd ik ook uit dit laatste toevluchtsoord weggestuurd, omdat ik mijn bed had gepist." Nu komt hij terecht in de kroegenbuurt waar de alcoholisten op straat leven en sterven.

Wanneer Healy bijna dertig is lijkt zijn leven voorbij. Hij zit in de gevangenis, is

alcoholist, heeft geen opleiding, geen baan, geen familie, geen vrienden en geen vooruitzichten, behalve zwerven, drinken, gevangen zitten en sterven. Dan leert een medegevangene hem de regels van het schaakspel: "Je kunt alles doen wat je nu ook doet, zonder ervoor te worden ingerekend. Wat is schaken anders dan inbreken en binnendringen, als je de rochadestelling van een tegenstander kraakt, zijn stukken overvalt, zijn pionnen rooft, zijn koningin op klaarlichte dag aanrandt." Hij is op slag gegrepen door het spel. Hij beschrijft het als een verslaving, niet zo ongezonder als alcoholisme, maar net zo absoluut.

Na zijn vrijlating gaat hij naar een koffiehuis waar geschaakt wordt. "Ik ging iedere middag naar dat koffiehuis, ik keek en wachtte op een kans om te spelen tegen die strijders, met hun ontmoedigende concentratie en hun vermogen om al het andere uit te bannen." Zoals hij vroeger op straat leerde overleven, leert hij zich staande te houden op het bord. Hij ontdekt dat hij talent heeft voor aanvalsspel. Hoewel hij door gebrekkige theoriekennis vaak slecht komt te staan na de opening, slaagt hij er geregeld in door verrassende combinaties het tij te keren. Vooral offers hebben zijn belangstelling. "Mijn spel werd steeds beter... Sommigen zeggen dat het schaakspel logisch is, ordelijk, verfiend; en voor hen zal dat ook wel zo zijn. Maar voor mij hoorde alles wat met schaken te maken had tot de kenmerken van de contradictie... Geen moordenaar of verkrachter is in zijn lust zo eerlijk als de schaakspeler die zich opmaakt om er met een offer een eind aan te maken."

Geheel in overeenstemming met deze opvatting van het schaken als een agressief spel is de beschrijving van een weekendtoernooi. Twee grootmeesters, een Brit en een Nederlander, gaan aan de leiding met vijf punten uit vijf partijen. In de laatste ronde spelen zij tegen elkaar. De Brit begint een aanval maar de Nederlander verdedigt zich taai, overleeft de aanval en slaat dan toe. "Terwijl hij zelfs de minste weerstand verplettert, vecht hij zich naar de overwinning. Aan het schaakbord maakt men geen vrienden."

Dat is ook de titel van het boek dat in 1991 in het Nederlands verschijnt: *Geen vrienden aan het schaakbord. Een tweede verslaving*. Behalve een autobiografische schets bevat het ook een kort verhaal, *De oude grootmeester*, en een aantal partijen en partijfragmenten van Healy zelf. Hij debuteert eerder, in 1988 met *The Grass Arena* waarmee hij prestigieuze literaire prijzen wint. Ook de film die naar het boek wordt gemaakt, sleept een fors aantal prijzen in de wacht. Naast zijn autobiografie en een roman schrijft John ook meerdere toneelstukken en filmscripts.

Tegenwoordig woont hij in Londen in een klein flatje. Hij heeft al meer dan dertig jaar geen druppel alcohol meer gedronken, maar schrijven doet hij nog steeds. En schaken ongetwijfeld ook.

De Wedstrijden

EsPion 1 – klasse 1B

Dinsdag 9 april bij de runner-up geeft geen tegenstander de doorslag. 3½ - 4½.

Tegen Caïssa 8

Vincent van den Eijnde	1
Dick van der Eijk	1
Ronald Wastiaux	1 R
Rudolf van Velden	0
Eric Junge	0
Pieter Pelleboer	½
Henk Enserink	1
Ric Wieringa	0

Donderdag 2 mei, het laatste loodje weegt het zwaarst. Oosten-Toren 2 komt buurten.

EsPion 2 – klasse 2A

Maandag 1 april wordt in een uitwedstrijd hard gewerkt aan de bordpunten. 2 – 6.

Tegen Almere 6

Peter Urbanus	½
Mart Ran	½
Willem Alpherts	0
Johan Metz	1
Harrie Boom	1
Marcel Kusse	1
Alfred Vellekoop	1
Frans Kerkhoff	1

Donderdag 9 mei. Lest Best. Koploper ENPS 3 komt (met één matchpunt en drie bordpunten meer) op bezoek.

EsPion 3 – klasse 3A

Donderdag 28 maart wordt in eigen huis de koploper hard teruggewezen. 5½ - 2½.

Tegen VAS 10

Constantijn Dekker	1
Frank Steensma	1
Harold van der Laan	0
Tim van Daalen	1
Ton van den Eyden	1
Bram van der Vegt	½
Raymond Altman	1
Peter Stolp	0

Vrijdag 26 april. Nog één keer de handen uit de mouwen. Op naar ENPS 6.

EsPion 4 – klasse 3B

Omdat het die dag toch lente was, werden de gasten feestelijk aangepakt. 5 - 3.

Tegen Caïssa 11

Cor Bergveld	1
Eugen Merkul	½
Robert Schalekamp	½
Mick Vaassen	1
Jos Hillebrand	½
Tom Kooij	1
Jaap de Kreek	½
Meindert Hofman	0

EsPion 4 – vervolg

Donderdag 16 mei volgt de laatste wedstrijd van het seizoen, tegen Oosten-Toren 3.

- o - 0 - o -

Ratings zijn er om mee te spelen. Zo speelde Harrie Boom met de rating van Ben de Rijk en met Ben zelve. Met een overbrugging maar liefst 335 E-punten gaat Harrie aan kop om de kubus van Kooij.

- o - 0 - o -

Wie, wat en waar

EsPion

Sinds 23 mei 2014. www.espion.amsterdam

Voorzitter:

Ric Wieringa, 0622 – 45 06 20
voorzitter@espion.amsterdam

Secretaris:

Harrie Boom, 020 – 664 91 39
secretaris@espion.amsterdam

Penningmeester:

Henk Enserink, 030 - 666 40 24
penningmeester@espion.amsterdam
NL43 INGB 0006 5284 13

Bestuurslid externe betrekkingen:

Roland Wastiaux, 020 – 692 43 66
externebetrekkingen@espion.amsterdam

Wedstrijdleider extern:

Henk Enserink, 030 - 666 40 24
extern@espion.amsterdam

Wedstrijdleider intern:

Harrie Boom, 0640 – 47 42 83
Afmelden tot uiterlijk 18:00 uur
intern@espion.amsterdam

Website

Mick Vaassen, 0629 – 56 63 81
webmaster@espion.amsterdam

Redactie

Materiaal (liefst als Word-bestand)
redactie@espion.amsterdam

David tegen Goliath

Donderdag avond 28 Maart 2019 komt VAS 10 Torendael binnengelopen. Voor wat context: VAS 10 is ongeslagen, het won 3 van de 4 wedstrijden extreem dominant, met 7-1, 7-1 en 8-0. We zijn dus duidelijk de underdogs, maar dat zal ons niet weerhouden om het VAS moeilijk te maken.

Iets over achten, nadat wedstrijdleider Johan de huishoudelijke regels heeft uitgelegd, gaan de klokken eindelijk aan. Het blijft minder dan een uur rustig want captain Raymond geeft het goede voorbeeld en wint zijn partij in recordtijd. Helaas kunnen we niet lang genieten van de voorsprong want op bord 8 wordt Peter verslagen, dat brengt de score weer in evenwicht. 1-1.

Ik loop gespannen wat rond. Mijn positie is zeker niet slecht, maar zeer ingewikkeld en moeilijk in te schatten. Tijn lijkt zijn tegenstander in zijn greep te hebben en Ton heeft een significante voorsprong op de klok. Verder zien alle bordes er eigenlijk prima uit.

Kansen op winst spoken rond als ik weer ga zitten. Ik probeer mij te focussen op mijn wedstrijd, maar er sluipen fouten in mijn spel en ik verlies controle over de goeie positie van een paar zetten terug. Mijn tegenstander speelt snel, wat mijn situatie niet helpt. Met nog minder dan 10 minuten op mijn klok en een positie die compleet uit de hand is gelopen zie ik het somber in. Ironisch gezien is zijn snelle spel mijn redding. Met ruim een uur op de klok en op een kritiek punt in de wedstrijd moet hij goed opletten. Maar iets te enthousiast speelt hij een combinatie die bij eerste oogopslag goed lijkt (een pion terugwinnend). Met goed verdedigen win ik die geforceerd weer terug en een paar zetten later valt er nog een pion. Alle dreigingen verdedigd en aanvallen afgeslagen heb ik 3 pionnen meer. Een gemakkelijke overwinning zou je zeggen, maar de klok staat op 5 minuten en dus is niks zeker.

Hier komt de snelschaak ervaring van de EsPion-onlinetoernooitjes goed van pas (voor wie interesse heeft, kom gerust langs bij Johan, Raymond A. of mij) want ondanks de tijdnood straf ik het overenthousiasme van mijn tegenstander af en hij geeft op.

Ik ben nog geen seconde opgestaan of Ton geeft zijn tegenstander het slechte nieuws dat zijn vlag is gevallen. Bram en zijn tegenstander moeten genoegen nemen met een halfje, maar dat betekent dat EsPion gewoon $3\frac{1}{2}-1\frac{1}{2}$ voor staat !

Hoewel we er nog niet zijn, wordt er enthousiast (hoewel natuurlijk stil) gejuicht, schouderklopjes worden rondgedeeld en de glimlachen zijn breder dan ooit.

De overige partijen zijn wat langer bezig, bij sommigen komt de spanning weer terug. Zeker wanneer Harold zijn partij uiteindelijk na harde strijd moet opgeven.

$3\frac{1}{2}-2\frac{1}{2}$. Voor mij is de spanning al helemaal weg. Kijkende naar Tijns partij

weet ik het meteen: we gaan vanavond winnen. De combinaties vliegen zijn tegenstander om de oren. De tactieken lijken niet te stoppen, matdreigingen, penningen, vorken, ze zijn er allemaal. Tijn die op zo'n cruciaal moment zo de sterren van de hemel speelt terwijl de omstanders steeds enthousiaster worden, het is wellicht een van de mooiste momenten die ik met dit team heb meegeemaakt.

Zijn tegenstander moet uiteindelijk zijn meerdere erkennen en schudt Tijns hand. EsPion heeft officieel VAS 10 onttroond. $4\frac{1}{2}-2\frac{1}{2}$.

Het laatste bord is voor Frank die compleet gewonnen staat. Uiteindelijk na een (te) lange maar onsuccesvolle verdediging van zijn tegenstander is de wedstrijd officieel afgelopen. Eindstand ? $5\frac{1}{2}-2\frac{1}{2}$, een resultaat waarvan we niet durfden dromen. EsPion 3 is op stoom en heeft nu uitzicht op de tweede plaats, maar voor we daarover gaan nadenken, eerst even nagenieten van deze droomachtige avond.

Tim

- o - 0 - o -

Ben ik verplicht om in tijdnood te blijven noteren ?

In een partij met lange speelduur is een speler verplicht de gehele partij alle zetten te noteren zoals voorgeschreven in het FIDE-reglement:

8.1.1 Zolang de partij duurt is elke speler verplicht zijn eigen zetten en die van zijn tegenstander op de juiste wijze te noteren, zet voor zet, zo duidelijk en leesbaar mogelijk, in de algebraïsche notatie, op het notatieformulier dat voor de wedstrijd is voorgeschreven.

Er is echter een uitzondering als de toegevoegde tijd minder dan 30 seconden per zet bedraagt.

8.4 Als een speler op enig moment in een periode minder dan vijf minuten over heeft op zijn klok en hij er niet minstens dertig seconden toegevoegde tijd per zet bij krijgt, dan is hij voor het restant van die periode niet verplicht zich aan de vereisten van artikel 8.1.1 te houden.

Bij de interne partijen en competitiewedstrijden van de SGA is er 15 seconden toegevoegde tijd per zet. Dit betekent dus dat er niet meer genoteerd hoeft te worden als er minder dan 5 minuten op de eigen klok staat. Dit geldt voor de rest van de partij, dus ook als de klok - door die 15 seconden per zet - weer meer dan 5 minuten aangeeft.

Let op, bij sommige toernooien, zoals bijvoorbeeld Tata of Sciencepark, krijg je er per zet 30 seconden bij en blijft noteren de gehele partij wél verplicht.

Joban

- o - 0 - o -

Hoe het vierde team de lente inluide met een mooie overwinning op het op papier veel sterkere Caïssa 11 en zich daarmee welverdiend van de laatste plaats verhieft

Om kwart voor negen ben ik al klaar met mijn partij nadat ik een stuk heb aangeboden. Mijn tegenstander weigert, wat heel verstandig van hem is. Nog maar een stuk er tegenaan. Nu moet hij wel, hij komt flink in de problemen waarna hij opgeeft omdat hij of mat gaat of zijn dame inlevert. De partij duurde vijftien zetten. Het eerste punt is binnen. Het nadeel is wel dat ik dit stukje mag schrijven.

Op bord twee zit Eugen. Het ziet er wel gunstig voor hem uit, het loperpaar is nog intact en hij heeft bovendien een pion meer. Het is nog vroeg. Bij Robert op bord drie gaat het wat minder, maar remise zit er nog wel in. Het zal nog een lange avond voor hem worden. Mick daarentegen, op bord vier, staat er al goed voor. Inmiddels zit Jos al in een nogal ingewikkeld eindspel. Hij moet een paar pionnen tegen zien te houden.

Tom op bord zes heeft een promotie-pion die op vallen staat, maar ook die van zijn tegenstander is gelukkig niet te verdedigen. Jaap heeft om half elf na een gelijk opgaande partij een remise binnen.

Helaas heeft Meindert het op bord acht moeilijk. Ondanks een ver opgerukte pion moet hij zich gewonnen geven. Ondertussen probeert Jos via zetherhaling een remise te forceren, maar zijn tegenstander wil daar nog niets van weten en schaakt onverdroten verder.

Robert staat er slecht voor. Gelukkig heeft hij nog een vrije randpion die een dreiging is voor zijn tegenstander. Bij Eugen is het nog gelijk, met wat meer ruimte voor wit. Het is niet gemakkelijk voor hem, allemaal losse pionnen. Hij weet er toch nog een remise uit te halen. Ook Jos is dat gelukt, hoe weet ik niet, alle stukken staan op plekken waar ik ze niet verwachtte.

Tom is duidelijk aan het winnen. Een paar zorgvuldige zetten en zijn tegenstander geeft op. Mick weet eveneens zijn voordeel van de avond te verzilveren en wint zijn partij.

Dan blijft nog over de partij van Robert, waar ik halverwege de avond nog van dacht, "dat gaat niets meer worden". Nu staat hij met een gevaarlijke pion tegen een toren. Geen pat, maar de tegenstander moet voor die pion wel zijn toren geven, en het zo is evengoed remise. Zo eindigt deze wedstrijd – met maar één verliespartij - met 5½ - 3½ in het voordeel van EsPion 4.

Cor

Lieve kinderen,

Ik wil jullie wat oude verhalen vertellen, uit de tijd dat ik jullie leeftijd had. Dat wil zeggen: de periode jaren vijftig. Ik was toen een veelbelovend lid van de Schaakclub Nieuwendam, van wie later niet zoveel terecht is gekomen. Kleine Japie, houd je mond.

Herbij een foto van de club uit omstreeks 1958. Het meest links zit de heer Heeren, de penning meester die mij maandelijks 30 cent wist te ontfutselen. Daar staat tegenover dat ik meestal van hem won. Naast zijn bord staat een zogenaamde schaakklok. Die bestond uit twee wekkers in een houten kist, van boven verbonden door een houten balk die heen en weer bevogen kon worden. Zo kon de gebruikte tijd gemeten worden in een periode dat chips nog niet bekend waren.

Naast hem zit de heer Zieseniss, erelid van de club voor het leven, de heer Udo, commissaris van materialen en de heer Jan Dekker.

Zelf sta ik als tweede persoon van links in de rij achter de zittende heren, tussen de voorzitter, de heer Cor Dekker, van wie ik nooit gewonnen heb, en de grootvader van Kleine Japie, van wie ik nooit verloren heb. Stil zijn, Kleine Japie.

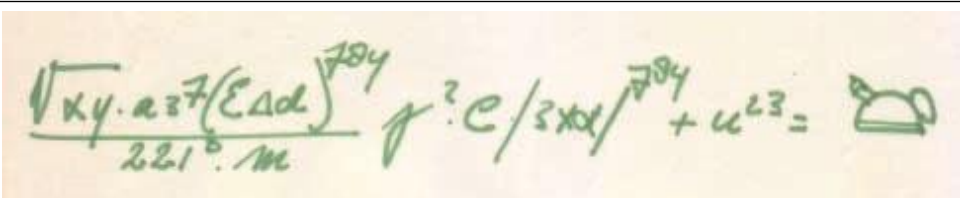
Nu, ik kan verder wel wat namen noemen van heren met stropdassen, maar wie heeft daar wat aan? Laat ik het maar houden bij de grootvader van Kleine Japie. Een ouderwetse Amsterdamse taxi-chauffeur. Heeft alle stakingen meegemaakt. Hij is nu een beetje te oud om zich nog te verzetten tegen nieuwe vormen van taxirijden. Zit zich thuis nog steeds op te winden over Ajax. Dat staat nu nog 2 punten achter op PSV. Maar als het aan Kleine Japies opa ligt, gaat het kampioenschap alsnog naar Eindhoven.

Maar schaken? Dat doet hij niet meer.

Wouter

Schaakclub Nieuwendam omstreeks 1958

Bomans, ook een schaker

De ouderen onder de lezers van BZN (de meesten dus) kennen Godfried Bomans als schrijver en televisiepersoonlijkheid. Hij was ook Schaker, met een hoofdletter, maar vooral Humorist. Wellicht Schrijft Raf nog een keer over Bomans' 'schaakstukken' (gebundeld in *Waarom schaakt u eigenlijk?* 1996, Uitgeverij Interchess B.V. Alkmaar.

Ik citeer hier graag een typische Bomansgrap: "Wij hadden een oom en die wou naar Lourdes, maar tot zijn spijt mankeerde hij niets. Hij is toch gegaan en in Lourdes struikelde hij. Hij is toen met een omzwachteld been en op krukken teruggekomen."

In 1948 publiceerde Bomans in Elseviers Weekblad een 'humoristisch schaakstuk' met de titel *Wat denkt de meester ervan?*. Hij spreekt de lezer belerend toe en eindigt met de volgende stuk:

Ik hoop met deze enkele voorbeelden uit de praktijk te hebben aangetoond, dat er aan het schaken meer vastzit dan de leek gewoonlijk wel meent. Men denkt zo luchtig over dit spel. Ieder, die 's avonds, bij het lamplicht een beetje zit te schuiven, denkt: "Kijk, ik schaak." Dat is belachelijk. Hoeveel er aan werkelijk schaken vastzit, hoop ik aan onderstaande partij tussen dr. Euwe en mij te illustreren. Het is een bekende partij, die wij in 1940 te Scheveningen speelden en die in schaakkringen als 'De Dolkstoot' bekend staat.

Dr. Max Euwe - Dr. Godfried Bomans
1. e4 e5, 2. Pf3 Pc6, 3. Lb5 a6, 4. La4 Pf6.
Dit alles is nog gewoon, Orthodox Spaans. Geen van beide meesters verlaat de gebaande paden. Maar dan komt Euwe met een nieuwtje: 5. Ns9! Weinig gebruikelijk, en daardoor angstaanjagend. Zwart dacht een ogenblik na en gaf toen dit doeltreffend antwoord: 5. ... G.B,r7!!!

Is het niet verbluffend van eenvoud? Dat kan ik ook, hoor ik de ongeschoolde lezer al zeggen. Jawel, maar kom er maar eens op! Euwe bleef een vol uur naar een oplossing zoeken en gaf toen op. Een aardig voorbeeld, hoe een partij niet lang hoeft te zijn om toch vol bekoring te zitten. Een volgende keer zal ik wat beschouwingen en analyses geven voor wat meer gevorderden.

Mochten er lezers zijn die het hele stuk willen lezen, meld dat even, dan doe ik u de volledige tekst graag toekomen.

Tom

- o - 0 - o -

Die niet zet die niet wint

Oranje-Snelschaaktoernooi

In de Koningsnacht van 26 op 27 april organiseert Amsterdam West in het Bilderdijkpark traditiegetrouw het Oranje-Snel-schaaktoernooi. Er wordt begonnen met kwalificatierondes en daarna volgen finalebepalingen. Het speltempo is 5 minuten zonder toegevoegde tijd per zet. Info en aanmelden: www.svamsterdamwest.nl.

Karel Kuip Vierkampen

In Denksportcentrum 't Spaerne in Haarlem organiseert HWP Haarlem op 17 en 18 mei voor de twaalfde keer de Karel Kuip Vierkampen. De drie partijen worden gespeeld op vrijdagavond, zaterdagmorgen en zaterdagmiddag. Speelduur 90 minuten + 10 seconden per zet.

Info: www.hwphaarlem.nl

ROC Nova College schaaktoernooi

Na een jaar van afwezigheid staat van 28-30 juni weer het doorgaans sterk bezette ROC Nova College schaaktoernooi op de kalender. Een weekendtoernooi over 6 rondes. Plaats van handeling is de locatie aan de Zijlweg in Haarlem van de naamgevende onderwijsinstelling. Er zijn twee groepen: A >1850 en B < 1900. Speelduur is 90 minuten + 15 seconden per zet. Info: www.novacollegechess.nl

Amsterdam Sciencepark Chess Tournament

Begin juli wordt het Amsterdam Sciencepark Chess Tournament weer gehouden. Van 6-14 juli kan er gespeeld worden in een negenrondig toernooi met één partij per dag. Er zijn vier groepen: A > 2000, B 1750 - 2050, C 1500 - 1800 en D < 1550. Voor wie dat iets te intensief is, zijn er ook vierkampen: van 8 tot 10 juli Dag- en van 12 tot 14 juli Weekendvierkampen. Speelduur is 90 minuten voor de eerste 40 zetten gevolgd door 30 minuten extra. Increment is 30 seconden per zet.

Info: www.amsterdamchess.com

- o - 0 - o -

Gedetermineerde hoogmoed

Hoogmoed komt voor de val. De redactie van dit blad blies in de vorige editie luid van de toren met het artikeltje 'Wie schrijft die blijft'. Op de voorpagina nog wel. Op zoek naar houvast voor haar boude beweringen kwamen uw scribenten, correctoren, typografen en uitgevers terecht bij de richtlijnen van de Algemene Nederlandse Spraakkunst (ANS). Helder en duidelijk, zou u zeggen, kat in 't bakkie. Helaas, het duizelt. Zie hiernaast. Wie redt ons?

Staat bij een substantief een bepaalde determinator, dan is alleen dat enkelvoudige substantief op te vatten als de kern van de naamwoordelijke constituent.